

Buka ya Tekanyetso

SEHLOPHA SA

2

SESOTHO

PUO YA LAPENG

KOTARA YA 3

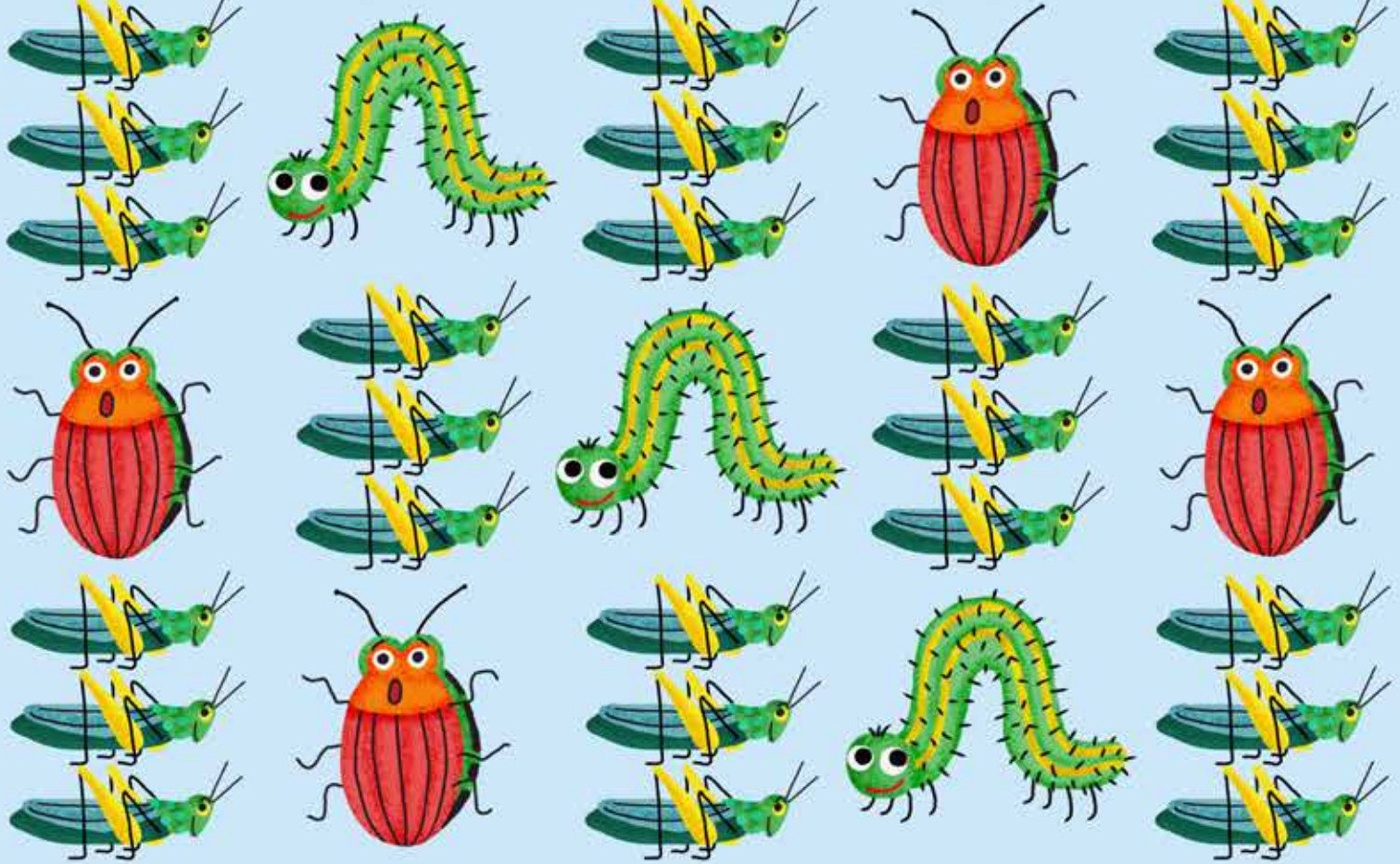
Buka ya Tekanyetso

SEHLOPA SA 2 | KOTARA YA 3

SESOTHO

Dikahare

TJHEBOKAKARETSO	1
KOTARA 3: DITEKO TSA HO BALLA HODIMO KA BOKGELEKE	2
FOROMO YA TSHEKATSHEKO YA KOTARA YA 3	12
LENANEO LA TEKANYETSO LA KOTARA YA 3	14

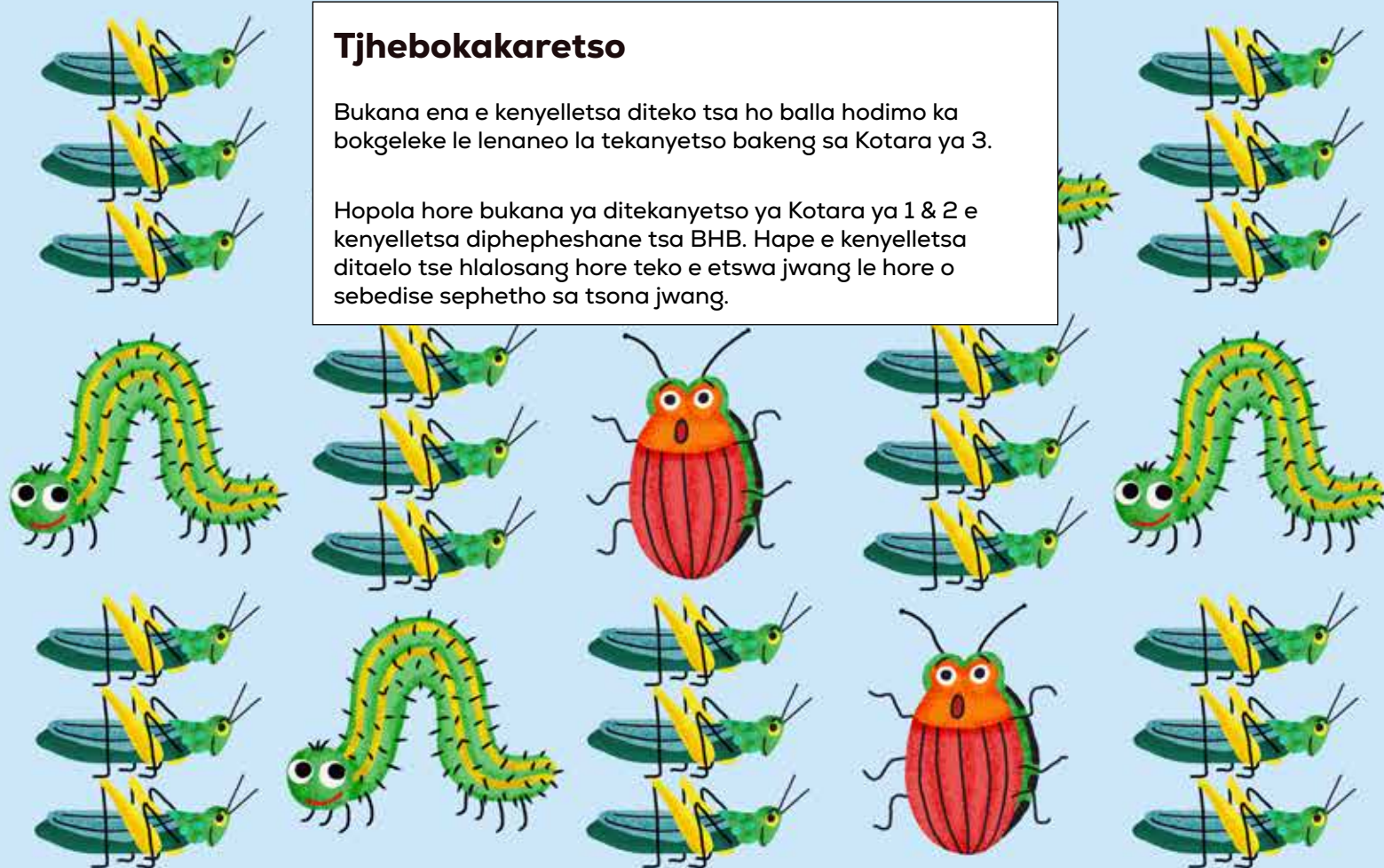

KOTARA YA 3

Tjhebokakaretso

Bukana ena e kenyelletsa diteko tsa ho balla hodimo ka bokgeleke le lenaneo la tekanyetso bakeng sa Kotara ya 3.

Hopola hore bukana ya ditekanyetso ya Kotara ya 1 & 2 e kenyelletsa diphepheshane tsa BHB. Hape e kenyelletsa ditaelo tse hlalosang hore teko e etswa jwang le hore o sebedise sephetho sa tsona jwang.

Kotara 3: Diteko tsa ho balla hodimo ka bokgeleke

NHLRP BHB

Puo: Sesotho

Teko 2.3.A

Khopi ya titjhere

Medumo e 60 / Metsotswana e 60

b	u	t	o	F	5
S	h	e	T	g	10
D	i	B	l	a	15
n	P	s	D	h	20
A	b	W	E	d	25
y	I	m	f	Q	30
f	O	y	h	U	35
g	l	m	b	K	40
y	Q	w	q	ph	45
s	G	m	g	y	50
K	g	M	y	L	55
f	w	O	t	B	60

SEHLOPA SA 2 | KOTARA 3: DITEKO TSA HO BALLA HODIMO KA BOKGELEKE

NHLRP BHB

Puo: Sesotho

Teko 2.3.A

Khopi ya moithuti

Medumo e 60 / Metsotswana e 60

b	u	t	o	F
S	h	e	T	g
D	i	B	l	a
n	P	s	D	h
A	b	W	E	d
y	I	m	f	Q
f	O	y	h	U
g	l	m	b	K
y	Q	w	q	ph
s	G	m	g	y
K	g	M	y	L
f	w	O	t	B

NHLRP BHB

Puo: Sesotho

Teko 2.3.B

Khophi ya titjhere

Mantswe a 60 / Metsotswana e 60

ulu	naha	yoyo	heke	yona	5
leketla	sekolo	elellwa	mmela	moomo	10
etsa	fahla	letsa	tseka	kata	15
thothobolong	etsahetseng	kupukupu	mosebeletsi	bashanyana	20
matsapa	sebedisa	jwaloka	letsatsi	fetisisa	25
pele	metsi	hlooho	lokela	seeta	30
qetella	polasing	lewatile	atamela	tobetsa	35
toboketsa	sehloohong	kokobetsa	hlokomela	ngwanana	40
lekane	makoloi	mmileng	letsetsa	motsamai	45
puo	ntja	pina	katse	ntlo	50
sehlahiswa	sehlopheng	felleletseng	sepakapakeng	phathahane	55
mohatla	sabaka	molemo	hlano	bonne	60

NHLRP BHB

Puo: Sesotho

Teko 2.3.B

Khophi ya moithuti

Mantswe a 60 / Metsotswana e 60

ulu	naha	yoyo	heke	yona
leketla	sekolo	elellwa	mmela	moomo
etsa	fahla	letsa	tseka	kata
thothobolong	etsahetseng	kupukupu	mosebeletsi	bashanyana
matsapa	sebedisa	jwaloka	letsatsi	fetisisa
pele	metsi	hlooho	lokela	seeta
qetella	polasing	lewatile	atamela	tobetsa
toboketsa	sehloohong	kokobetsa	hlokomela	ngwanana
lekane	makoloi	mmileng	letsetsa	motsamai
puo	ntja	pina	katse	ntlo
sehlahiswa	sehlopheng	felletseng	sepakapakeng	phathahane
mohatla	sabaka	molemo	hlano	bonne

NHLRP BHB

Puo: Sesotho

Teko 2.3.C

Khopi ya titjhere

Diratswana tsa padiso / Metsotswana e 60 & 180

Mpho o batla ho ya phakeng.	6
“Na o tla ya le nna phakeng Lerato?” Mpho a botsa motswalle wa hae. “Ho tlo ba monate.”	16 24
“Empa ke ntse ke bala.” ho rialo Lerato. “Buka ya ka e ntjha e monate. E bua ka motsomi, lerumo le pula e nang ka sefefe.”	33 43 50
Mpho o ile a ikutlwa a hloname. O ile a nahana a be a nahana. Yaba o opa diatla - o ile a tlelwa ke mohopolo o motle.	60 71 78
Mpho o ile a kena kahara lebokose la dibapadiswa. A nka lepa e la hae le mmala wa lehodimo. A nka le le letsho.	86 95 101
Yaba o pakela mokotla. O ile a kenya diapole tse pedi le matokomane ka mokotleng wa hae. A kenya le dibotlolo tse pedi tsa metsi ka mokotleng wa hae.	110 117 127 130
Yaba Mpho o tswela kante. O ile a batlana le dithupa tse pedi tse telele.	140 145
Eitse ha a se a di fumane, o ile a nka mapae, dithupa le mokotla a di isa ho Lerato.	157 165

“Lerato, ha re ye phakeng!” ha rialo Mpho.	173
“Sheba, re ka etsa tshwantshiso ka pale e	181
bukeng ya hao. Re ka iketsa eka re batsumi.	190
Re ka apara mapae. Re ka etsa eka dithupa	199
tsena ke marumo. Re ka etsa eka ho na le	209
sefefe. Re ka ja dijo tseo ke di paketseng.	218
“O nepile! Ka a leboha Mpho.” ha rialo Lerato.	227
“Ho ka ba monate! Ke tla le wena phakeng.”	236

NHLRP BHB

Puo: Sesotho

Teko 2.3.C

Khophi ya moithuti

Mpho o batla ho ya phakeng.

“Na o tla ya le nna phakeng Lerato?” Mpho a botsa motswalle wa hae. “Ho tlo ba monate.”

“Empa ke ntse ke bala.” ho rialo Lerato. “Buka ya ka e ntjha e monate. E bua ka motsomi, lerumo le pula e nang ka sefefe.”

Mpho o ile a ikutlwa a hloname. O ile a nahana a be a nahana. Yaba o opa diatla - o ile a tlelwa ke mohopolo o motle.

Mpho o ile a kena kahara lebokose la dibapadiswa. A nka lepa e la hae le mmala wa lehodimo. A nka le le letsho.

Yaba o pakela mokotla. O ile a kenya diapole tse pedi le matokomane ka mokotleng wa hae. A kenya le dibotlolo tse pedi tsa metsi ka mokotleng wa hae.

Yaba Mpho o tswela kantele. O ile a batlana le dithupa tse pedi tse telele.

Eitse ha a se a di fumane, o ile a nka mapae, dithupa le mokotla a di isa ho Lerato.

“Lerato, ha re ye phakeng!” ha rialo Mpho.
“Sheba, re ka etsa tshwantshiso ka pale e bukeng ya hao. Re ka iketsa eka re batsumi. Re ka apara mapae. Re ka etsa eka dithupa tsena ke marumo. Re ka etsa eka ho na le sefefe. Re ka ja dijo tseo ke di paketseng.”
“O nepile! Ka a leboha Mpho.” ha rialo Lerato.
“Ho ka ba monate! Ke tla le wena phakeng.”

NHLRP BHB

Puo: Sesotho

Teko 2.3.D

Khophi ya titjhere

Dipotso tsa kutlwisiso ya puo ya molomo (8)

Mofuta wa Dipotso: Dintlha tse tobileng

1. Ke mang a batlang ho ya phakeng?
Karabo: Mpho o batla ho ya phakeng.

Mofuta wa Dipotso: Dintlha tse tobileng

2. Hobaneng Lerato a sa batle ho ya phakeng qalong?
Karabo: Lerato o ne a bala./ Lerato o ne a bala buka e monate./Lerato o ne a natefelwa ke buka eo a neng a e bala ya motsomi, lerumo le sefefe.

Mofuta wa Dipotso: Dintlha tse tobileng

3. Ke dintho dife tse Mpho a ileng a di ntsha ho tswa lebokoseng la hae la dibapadiswa?
Karabo: O ile a ntsha lepa e le botla ba lehodimo le le letsho.

Mofuta wa Dipotso: Dintlha tse tobileng

4. Mpho o ile a pakela ditholwana dife ka mokotleng wa hae?
Karabo: O ile a pakela diapole tse pedi.

Mofuta wa Dipotso: Kakanyo

5. O nahana lebaka le entseng hore Mpho a batle mapae, dithupa tse pedi le mokotla wa dijo ke lefe?
Karabo: *Karabo ya moithuti, mohlala:*
Ke nahana hore Mpho o batla ho papadi ya ho tshwantshisa pale e bukeng eo Lerato a ntseng a e bala.
Ke nahana hore Mpho o nahana hore Lerato o tla tla phakeng ha papadi e tshwana le pale ya bukeng ya hae.

Mofuta wa Dipotso: Kakanyo

6. O nahana hore Mpho ke motho ya nang le bokgoni ba boiqapelo. Fana ka mabaka?
Karabo: *Karabo ya moithuti, mohlala:*
Ha ke nahane hore Mpho o na le bokgoni ba boiqapelo hobane o kopitsa pale e ka bukeng ya Lerato.
Ke nahana hore Mpho o na le bokgoni ba boiqapelo hobane o qapa papadi e ntjha eo a tsebang hore motswalle wa hae o tla e rata.

Mofuta wa Dipotso: Hlahloba o Lekole

7. O nahana hore Mpho o tla etsa sefefe se seholo ebe karolo ya papadi? O nahana hore o tla etsa se jwang?
Karabo: *Karabo ya moithuti, mohlala:*
Ha ke nahana hore o tla kgona ho kenyetsetsa sefefe papading hobane ha a tlo kgona ho etsa pula.
Ke nahana a ka kgona ho kenyetsetsa sefefe papading. A ka etsa eka pula e ya na ebe ba batlana le sebaka seo ba ka itshireletsang ho sona.

Mofuta wa Dipotso: Hlahloba o Lekole

4. Na o nahana hore Mpho ke motswalle ya lokileng? Fana ka mabaka.

Karabo: *Karabo ya moithuti, mohlala:*

Ha ke nahane hore Mpho ke motswalle wa sebele hobane o tlameha ho tlohella Lerato a bale buka ya hae.

Ke nahana hore Mpho ke motswalle wa sebele hobane o qapa papadi eo Lerato a tla bang le kgahleho ho yona.

Foromo ya tshekatsheko ya kotara ya 3

NHLRP BHB

Puo: Sesotho

Sehlopa sa 2 Kotara 3

Foromo ya tshekatsheko

Medumo 2.3.A	Kakaretso ya diphoso	Kakaretso	Mantswe 2.3.B	Kakaretso ya diphoso	Kakaretso
b			ulu		
u			naha		
t			yoyo		
o			heke		
F			yona		
S			leketla		
h			sekolo		
e			elellwa		
T			mmela		
g			moomo		
D			etsa		
i			fahla		
B			letsa		
l			tseka		
a			kata		
n			thothobolong		
P			etsahetseng		
s			kupukupu		
D			mosebeletsi		
h			bashanyana		
A			matsapa		
b			sebedisa		
W			jwaloka		
E			letsatsi		
d			fetisisa		
y			pele		
I			metsi		
m			hlooho		
f			lokela		
Q			seeta		

SEHLOPA SA 2 | FOROMO YA TSHEKATSEKO YA KOTARA YA 3

NHLRP BHB

Puo: Sesotho

Sehlopa sa 2 Kotara 3

Foromo ya tshekatsheko

Medumo 2.3.A	Kakaretso ya diphoso	Kakaretso	Mantswe 2.3.B	Kakaretso ya diphoso	Kakaretso
f			qetella		
O			polasing		
y			lewatile		
h			atamela		
U			tobetsa		
g			toboketsa		
l			sehloohong		
m			kokobetsa		
b			hlokomela		
K			ngwanana		
y			lekane		
Q			makoloi		
w			mmileng		
q			letsetsa		
ph			motsamai		
s			puo		
G			ntja		
m			pina		
g			katse		
y			ntlo		
K			sehlahiswa		
g			sehlopheng		
M			felletseng		
y			sepakapakeng		
L			phathahane		
f			mohatla		
w			sabaka		
O			molemo		
t			hlano		
B			bonne		

LENANEO LA TEKANYETSO

Sehlopa sa 2 Kotara 3

ATP e Hlophisitsweng botjha e fana ka Tekanyetso e Etswang Sekolong kotara ka nngwe. Ho latela sena, bokgoni bo latelang le dikgopolokutlwisiso di lokela ho hlalojwa Kotareng ya 3:

KAROLO	MOSEBETSI
 Ho Mamela le ho Bua	O mamela ditaelo tse latelaneng mme o araba ka nepo. O mamela dintlha ka botlalo paleng mme o araba dipotso tse bulehileng. Mohlala, o fumana sesosa le phello.
 Medumo	O hlwaya ditumanotshi tse latelanang. O bopa mantswe ka ho sebedisa di ditumanotshi tse latelanang le ditumanotshi tse pedi tse rutilweng selemong sena.
 Ho bala le kutlwisiso	O balla buka e boemong ba hae hodimo. O sebedisa bokgoni ba ho tseba mantswe a hlahang kgafetsa, medumo, ditlhaku le tshekatsheko ya sebopeho ha mmoho le bokgoni ba ho dikhoua. Boitekolo ba ho bala, ba ho tseba mantswe le kutlwisiso. O mamela mme a shebisise tema ho: • O araba dipotso tse totobetseng • O etsa bolepi • Ngola diketshahalo ka tatellano e nepahetseng • O etsa dikakanyo
 Mongolo	O dula a ngola ka ditlhaku tsa boholo bo tshwang, bo lekanang: ditlhaku tse nyane le tse kgolo lentsweng.
 Ho Ngola	O ngola diratswana tse 1-2 (tse dipolelo tse robedi bonyane) ka diketshahalo le maitemohelo a hae. O sebedisa matshwao a puo ka nepo (kgutlo, feelwane, letshwao la potso, letshwao la makalo) e le hore batho ba kgone ho bala se ngotsweng.

MOHLALA WA MESEBETSI YA TEKANYETSO

- Mesebetsi ena ya tekanyetso e radilwe ho ba karolo ya NHLRP.
- Moo ho lokelang, diteko tsa NHLRP tsa BHB di kenyelleditswe jwaloka karolo ya lenaneo la tekanyetso.
- Mesebetsi ena ya tekanyetso e ka sebediswa e le jwalo kapa ya ikamahanya le maemo a ditlhoko tsa setereke.

Ho Mamela le ho Bua

O mamela ditaelo tse latelaneng mme o araba ka nepo.

O mamela dintlha ka botlalo paleng mme o araba dipotso tse bulehileng. Mohlala, o fumana sesosa le phello.

Mosebetsi ya 1

- Etsa sena bekeng ya 3 ka nako ya Ho Bala ka Tataiso ya Sehlopha.
- Bitsetsa moithuti ka mong tafoleng ya hao.
- Efa moithuti ka mong letoto la dipotso tse 4 hore a di latele.

Mohlala:

- Dula fatshe setulong se pela ka;
 - Phetla buka ena ka leqepheng la 35;
 - Supa setshwantsho;
 - Opa matsoho makgetlo a 3.
- Ela hloko kamoo moithuti a tlwaetseng ho arabela ditaelo.

Mosebetsi ya 2

- Ho ba le dipuisano ka pale
- Botsa moithuti dipotso tse latelang tse mabapi le pale e ho Pokello ya Dipale

Ho hopola dintlha:

1. Motswalle wa Mohale o bone eng kwana Maputo?
Karabo: O bone meaho e metelele, lebopo la lewatle le lewatle.
2. Lebitso la phororo eo motswalle wa Mohale a e boneng ke eng?
Karabo: O bone phororo e bitswang Victoria Falls.
3. Motswalle e mong wa Mohale o rekile mokotla hokae?
Karabo: O o rekile Johannesburg.
4. Ke dintho dife tse pedi tseo Mong. Maboya a di entseng ka matsatsi a hae a phomolo?
Karabo (tse ding tsa tse pedi): o ne ituletse lapeng; o ne a bala dibuka; o jetse ditamati; o qetile nako le ba lelapa la hae.

Kamora moo, botsa moithuti dipotso tsena tse bulehileng:

- Mohale o ne a ikutlwa jwang ha a qeta ho utlwa ka matsatsi a phomolo a metswalle ya hae, mme ke eng e entseng a ikutlwe a le betere?
Karabo: Mohale o ile a ikutlwa a sa thaba, a nahana hore matsatsi a hae a phomolo a ne a se na monate. Empa Mong. Maboya o ile a etsa a ikutlwe a le betere hobane le yena o ne dutse hae. O entse Mohale a nanahe ka dintho tsohle tse monate tse a di entseng hae.
- O nahana hobaneng Mohale a ne a be le tjhesehelo ya ho bua ka dintho tseo a di entseng ka matsatsi a phomolo?
Karabo: Dikarabo tsa baithuti, empa di na le mabaka. Mohlala:
Ke nahana hore Mohale o bile le tjhesehelo hobane a hlokometse hore o natefetswe ke matsatsi a hae a phomolo mme ebile o entse le dintho tse mo thabisang.
Ke nahana hore Mohale o bile tjheseho hobane Mong. Maboya o mo thusitse ho utlwisisa hore matsatsi a phomolo o lapeng a ka ba monate.

SEHLOPA SA 2 | LENANEO LA TEKANYETSO

- Lekola moithuti ka mong o sebedisa rubiriki e latelang.

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Ho latela ditaelo	Moithuti o hopola le ho phethahatsa taelo e 1 ka nepo.	Moithuti o hopola le ho phethahatsa ditaelo tse 2 ka nepo.	Moithuti o hopola le ho phethatsa ditaelo tse 3 ka nepo.	Moithuti o hopola le ho phethahatsa ditaelo tse 4 ka nepo.
Ho hopola dintlha	Moithuti o fana ka karabo e le 1 e nepahetseng.	Moithuti o fana ka dikarabo tse 2 tse nepahetseng.	Moithuti o fana ka dikarabo tse 3 tse nepahetseng.	Moithuti o fana ka dikarabo tse 4 tse nepahetseng.
Dipotso tse bulehileng	Moithuti o araba potso e le nngwe e bulehileng ka tshehetso e kgolo ho tswa ho titjhere.	Moithuti o araba dipotso tse bulehileng ka tshehetso e kgolo ya titjhere.	Moithuti o araba dipotso tse bulehileng ka tshehetso e itseng ya titjhere.	Moithuti o araba dipotso tse bulehileng ka boikemelo ka nepo.

Medumo

O hlwaya ditumanotshi tse latelanang. O hlwaya ditumanotshi tse tswakilweng le ditumanotshi tse pedi.

O bopa mantswe ka ho sebedisa di ditumanotshi tse latelanang le ditumanotshi tse pedi tse rutilweng selemong sena.

- Ka boLabohlano ba Beke 2–7, baithuti ba phethela mosebetsi wa Bopa Mantswe o fumanehang Padisong.
- Pheletsong ya dithuto tsa Labohlano phutha dibuka tsa baithuti bakeng sa tekolo.
- Hlahloba baithuti o sebedisa ruburiki e latelang.

SEHLOPA SA 2 | LENANEO LA TEKANYETSO

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Palo ya mantswe a bopilweng ka nepo beke ka nngwe	Ka palohare, moithuti o bopa mantswe a 0–3 beke ka nngwe.	Ka palohare, moithuti o bopa mantswe a 4–6 beke ka nngwe.	Ka palohare, moithuti o bopa mantswe a 7–9 beke ka nngwe.	Ha ngata, moithuti o bopa mantswe a 10 kapa ho feta beke ka nngwe.
Tshebediso ditumannotshi tse latelanang	Moithuti o qoba ho bopa mantswe a kenyeletsang ditumannotshi tse latelanang.	Moithuti o kgona ho bopa mantswe a kenyeletsang ditumannotshi tse latelanang.	Moithuti o na le bokgoni bo botle ba ho bopa mantswe a kenyeletsang ditumannotshi tse latelanang.	Moithuti o na le bokgoni bo botle haholo ba ho bopa mantswe a kenyeletsang ditumannotshi tse latelanang.
Tshebediso ya ditumammoho tse tswakilweng	Moithuti o qoba ho bopa mantswe a kenyeletsang ditumammoho tse tswakilweng.	Moithuti o a kgona ho bopa mantswe a kenyeletsang ditumammoho tse tswakilweng.	Moithuti o hlwahlwa ka ho bopa mantswe a kenyeletsang ditumammoho tse tswakilweng.	Moithuti o a ipabola ka ho bopa mantswe a kenyeletsang ditumammoho tse tswakilweng.

Ho Bala

O balla buka e boemong ba hae hodimo.

O sebedisa bokgoni ba ho tseba mantswe a hlahang kgafetsa, medumo, ditlhaku le tshekatsheko ya sebopeho ha mmoho le bokgoni ba ho dikhoua.

Boitekolo ba ho bala, ba ho tseba mantswe le kutlwisiso.

Mosebetsi

- Etsa sena mafelong a kotara.
- Sebedisa Teko 2.3.C ya NHLRP ya ho BHB.
- Bitsa baithuti ka bonngwe ho tla etsa teko ya ho BHB, jwaloka ha ba laetswe.
- Rekota diphetho tsa baithuti tsa BHB.
- Lekola moithuti ka mong o sebedisa rubiriki e latelang.

SEHLOPA SA 2 | LENANEO LA TEKANYETSO

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Tsebo ya ho dikhouda	Sephetho sa moithuti sa diteko tsa BHB se tlase haholo ho sa ditekanyetso tsa naha tsa ho bala.	Sephetho sa moithuti sa diteko tsa BHB se batla se le ka tlase ho sa ditekanyetso tsa naha tsa ho bala.	Sephetho sa moithuti sa diteko tsa BHB se bontsha a fihlelletse ditekanyetso tsa naha tsa ho bala.	Sephetho sa moithuti sa diteko tsa BHB se ka hodimo ho ditekanyetso tsa naha.
Boitekolo ba bokgoni ba ho bala	Moithuti ha a kgone ho lekola bokgoni ba hae ba ho bala.	Ka dinako tse ding, moithuti o a kgefutsa, a bale lentswe kapa polelo hape, hore a itokise le hore a utlwisise.	Moithuti o a kgefutsa hangata, a bale lentswe kapa polelo hape, hore a itokise le hore a utlwisise.	Moithuti o bala ka thello. O hlokomela ha a etsa diphoso, mme hanghang o a itokisa.

Kutlwisiso

O araba dipotso tse totobetseng.

O etsa bolepi.

Ngola diketshahalo ka tatellano e nepahetseng.

O etsa dikakanyo.

Mosebetsi

- Etsa sena bekeng ya 7 ka nako ya Ho Bala ka Tataiso ya Sehlopha.
- Hopotsa baithuti ka Padiso ya Beke ya 6: Musa Motha: Setantshi se sa hateng fatshe
- Ngola dipotso tse latelang letlapeng.
- Balla dipotso hodimo mme o hlalose kamoo ba tshwanetseng ho di araba.
- Pheletsong ya thuto, phutha dibuka tsa baithuti bakeng sa ho di tshwaya.
- Sebedisa memorandamo oo o filweng.

O araba dipotso tse totobetseng

- Ke papadi e fe e Musa a neng a e bapala e sa le moshanyana?
 - baseketebolo
 - bolo ya maoto
 - tenese
- Musa o ile a etsa eng hore a thibele kankere le lengweleng la hae hore e se ke ya ata?
 - O nwele meriana.
 - O ithutile ho tantsha.
 - O ile a kgaola leoto la hae.

Lepa

- O nahana hore Musa e tla ba setantshi se atlehileng? Hobaneng o nahana jwalo?
Ee, ke nahana jwalo hobane...

SEHLOPA SA 2 | LENANEO LA TEKANYETSO

Tjhee, ha ke nahane jwalo hobane...

Ngola diketshahalo ka tatellano e nepahetseng

4. Bala dipolelo tse latelang mme o fumane hore ho etsahetse eng pele, hwa etsahalang eng kamora moo mme qetellong ho etsahetseng.
Ngola nomoro tsa dipolelo ka tatellano.
- Musa o ithutile ho tantsha ka leoto le le leng.
 - Musa o lemadiitse lengwele la hae a bapala bolo.
 - Musa o ile a fuwa sebakadiswa sa mmino mme a rata mmino.

O etsa dikakanyo

5. O nahana matla a kgohedi ke eng?
- Ke matla a hulelang dintho fatshe
 - Ke moya o matla
 - Makenete o hohelang dintho tse ding tse entsweng ka tshepe.
6. Hobaneng o nahana hore sena ke seo matla a kgohedi e leng sona?
Ke nahana ke matla a kgohedi hobane...

Memorandamo

- b (letshwao le 1)
- c (letshwao le 1)
- Dikarabo tsa moithuti:
Ho qetella karabo (letshwao le 1)
Ho fana ka lebaka la karabo (letshwao le 1)
- b, c, a, (letshwao le 1 – di loketse ho nepahala kaofela)
- a (letshwao le 1)
- Moithuti o fana ka tlhaloso e utlwahalang (matshwao a 2)
 - Sebedisa tafole ya phetholelo ho fetohela boemong bo bong.

Kakaretso ya matshwao e tswa ho 8	BOEMO BA
1 – 2	1
3 – 4	2
5 – 6	3
7 – 8	4

Mongolo

O dula a ngola ka ditlhaku tsa boholo bo tshwang, bo lekanang: ditlhaku tse nyane le tse kgolo lentseweng.

Mosebetsi

- Etsa sena kotara ho pota ka nako ya dithuto tsa mongolo.
- Sebedisa dithuto tseo ho fanweng ka tsona Leanong la ho Ruta la NHLRP.
- Ka nako ya thuto, tsamatsamaya o shebe bokgoni ba baithuti ba mongolo.
- Ho ya mafelong a kotara, sheba dibuka tsa baithuti o hlokomele tswelopele ya bona ya mongolo.
- Hlahloba baithuti o sebedisa ruburiki e latelang.

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Popo ya ditlhaku	Boholo ba ditlhaku ha bo a botjwa hantle kapa ka nepo.	Ditlhaku tse ding ha di a botjwa hantle kapa ka nepo.	Ditlhaku di bopilwe ka nepo empa ho ka tsepamiswa maikutlo ho ngoleng ka makgethe.	Ditlhaku di bopilwe ka nepo le ka makgethe.
Ho lekana ha boholo ba ditlhaku	Boholo ba ditlhaku ha bo a botjwa hantle ho hang, mme ditlhaku tse kgolo ha di kgolo hantle ho tse nyane.	Boholo ba ditlhaku ha bo a botjwa hantle mme ditlhaku tse kgolo ha di kgolo hantle ho tse nyane.	Boholo ba ditlhaku ha bo a botjwa hantle moo le moo kapa ditlhaku tse kgolo ha di kgolo ka mokgwa o lokelang ho tse nyane.	Boholo ba ditlhaku bo a lekana mme le pakeng tsa tlhaku tse kgolo le tse nyane ke boholo bo loketseng hantle.

Ho Ngola

O ngola diratswana tse 1–2 (tse dipolelo tse robedi bonyane) ka diketsahalo le maitemohelo a hae.

O sebedisa matshwao a puo ka nepo (kgutlo, feelwane, letshwao la potso, letshwao la makalo) e le hore batho ba kgone ho bala se ngotsweng.

Mosebetsi

- Etsa sena saekeleng ya mosebetsi wa Ho Ngola wa Beke ya 5–6, ha baithuti ba ngola ka: Motho eo ke mo tsebang ya ratang ho tantsha.
- Sebedisa dithuto tseo ho fanweng ka tsona Leanong la ho Ruta la NHLRP.
- Kamora thuto ya Labohlano, phutha dibuka tsa baithuti bakeng sa hlahlobo.
- Hlahloba baithuti o sebedisa ruburiki e latelang.

RUBURIKI	BOEMO BA 1	BOEMO BA 2	BOEMO BA 3	BOEMO BA 4
Sebopeho	Ha hona moelelo wa diratswana tse sebediswang.	Dipolelo di ngotswe ka mokgwa wa seratswana, empa ha hona mohopolo wa sehlooho seratswana ka seratswana.	Dipolelo di bopilwe ka nepo ka diratswana tse 2, empa seratswana sa bobedi ha se a fella.	Sebopeho sa dipolelo se ngotswe hantle ka diratswana tse 2.
Sebopeho le bolelele	Moithuti o ngotse dipolelo tse nyane ho tse 3 ka nepo.	Moithuti o ngotse dipolelo tse 4–5 ka nepo.	Moithuti o ngotse dipolelo tse 6–7 ka nepo.	Moithuti o ngotse dipolelo tse 8 kapa ho feta ka nepo.
Ho ngola: Matshwao a puo	Moithuti o thatafallwa ho sebedisa ditlhaku tse kgolo le kgutlo ka nepo. Le ha a fumana tshehetso.	Moithuti o sebedisa ditlhaku le kgutlo ka nepo, empa o thatafallwa ka matshwao a mang a puo.	Moithuti o sebedisa matshwao ohle a puo a rutilweng ka nepo mme o etsa diphoso ka sewelo.	Moithuti o sebedisa matshwao ohle a puo ka nepo.

